Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Forfatter: Bruun, Malthe Conrad

Titel: Udrag fra Aristokraternes Catechismus

Citation: Bruun, Malthe Conrad: ”Aristokraternes Catechismus”, i Bruun, Malthe Conrad: *Aristokraternes Catechismus*, udg. af K. F. Plesner , 1945, s. i. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-bruunval-shoot-idm140245615101568/facsimile.pdf (tilgået 27. april 2024)

Anvendt udgave: Aristokraternes Catechismus

29 *Styrk Doktor Esaias Fleischer,*
naar drabelig han hæver sin Kølle
over Repertørens Isse.

Repertøren er Malte Møller, 1771—1834, der som teologisk student fra Jena udgav „Repertorium for Fædrelandets Religionslærere", fem hefter 1795—97, hvis hensigt var at gøre teologerne kendt med Kants filosofi. Skriftet vakte opsigt ved sine personlige angreb og „kætterske" udtalelser. — Rasmus (ikke Esaias) Fleischer, 1744—1804, fra 1782 præst i Kalundborg — hvorfor han kaldtes „den kalundborgske havgasse" — angreb kraftigt repertoriet i det konservative tidsskrift „Kritik og Antikritik".

Beskyt Universitets-Journalisten. Prof. Jacob Baden, 1735—1804, udgav 1793—1801 Kiøbenhavns Universitets-Journal, et fjerdingårsskrift af konservativ og polemisk karakter. Hans oversættelse af Horats, 1792—93, blev for sin smagløshed temmelig hårdt medtaget af både samtid og eftertid, af M. C. Bruun i „Fluesmækken", senere bl. a. af J. L. Heiberg.

Bjeffer ad Berger. Joh. Erich v. Berger, 1772—1833, gjorde som ganske ung student megen opsigt ved et lille skrift „Dagens Anliggende, et Ord til Danmarks selvtænkende Mænd", 1794, hvori han fremtrådte som en begejstret apostel for „det fra Tyskland udgangne fornuftevangelium" (Kants filosofi). Baden kritiserede skarpt, skønt ingenlunde hadsk, dette lille manifest i sin Universitets-Journal.

Viser Tænder ad Vilse. J. N. Wilse, 1735—1801, professor og præst i Eidsberg i Aggershus stift, var den iv-

29 rigste forkæmper for tanken om et selvstændigt norsk universitet i Kristiania. Baden var en modstander af disse planer. Udtrykkene *Cerberus* og *Herkules* er vistnok begge hentede fra Wielands „Göttergespräche". Baden havde nemlig på en vis måde gjort sig identisk med denne — i alt fald i de radikales øjne — ved i „Universitets-Journalen" at oversætte en afhandling af ham, hvori det frarådes monarkerne at fire for de revolutionære krav. Denne afhandling med mottoet: Oderint dum metuant (ɔ: Lad dem kun hade, når de blot frygte), fremkaldte et langt og forbitret gensvar i „Iris og Hebe", hvorpå Baden replicerede i en artikel: „Pygmæernes Strid med Herkules" (Wieland). Se Universitets-Journalen for 1796.

Knuser Robespierre og Sveistrup. Hans Guldberg Sveistrup, 1770—1824, politisk visedigter, radikal, god ven af Bruun og kendelig påvirket af ham i sine produkter. Sveistrup havde i et tidsskrift oversat en af Robespierres taler, og dette havde Baden forarget sig over. Se også indledningen.

Befæst Kirkens Flode ved dens Ankere. Ved ankerne sigtes til biskop Balles apologetiske tidsskrift „Pligtankeret", 1793—96.

Fra physisk og politisk Magazin. „Politisk og physisk Magazin", et radikalt tidsskrift, udgivet 1793—96 af Rudolph Buchhave. Heiberg og Riegels var flittige medarbejdere derved.

30 *Samleren,* udgivet 1794—98 af bogtrykker H. L. S. Winding, var et radikalt tidsskrift, som Bruun var flittig medarbejder ved.